

Tweede kamer der Staten-Generaal
Algemene commissie Wonen en Rijksdienst
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

uit151054

OWR/GWB/uit151054

Vervreemding Vestingwerken

Geachte leden van de commissie Wonen en Rijksdienst,

Op donderdag 1 oktober heeft u in uw Algemeen Overleg de vervreemding van onder andere de Vestingwerken Naarden besproken. U heeft aangegeven inzicht te willen in de berekening per monument en de rendementsberekening, omdat dit inzicht ondanks verzoek daartoe aan de minister, op dit moment nog steeds ontbreekt. Het gemeentebestuur van Naarden wil u - mede omdat het gewenste inzicht nog ontbreekt - graag een alternatief en een perspectief voor de toekomst van de Vestingwerken binnen de Nationale Monumentenorganisatie (NMo) aanbieden.

Vervreemding en transformatie rijks erfgoed

De Vestingwerken zijn ons nooit formeel voor overdracht aangeboden op de wijze (en met financiële ondersteuning) zoals dat nu voorgesteld wordt aan de NMo. Het voorliggende plan voor overdracht aan de NMo doet ons inziens geen recht aan het belang van de verwevenheid van de Vestingwerken voor Naarden als leefgemeenschap en de erfgoedwaarde die het landelijk vertegenwoordigt. Zoals de Raad voor Cultuur al eerder stelde: het ontbreekt aan een goede visie op afstoting van erfgoed, de beweging tot afstoot gaat veel te snel en te ondoordacht en er is onvoldoende onderzoek gedaan naar de governance. Deze onzekerheden bieden ons niet genoeg houvast om vertrouwen te hebben in de toekomst van de Vestingwerken indien de plannen van de minister op de voorgestelde wijze worden doorgezet.

Stichting Gooisch Erfgoed

Gezien de goede samenwerking met en het uitstekende huisvaderschap van het Rijk, hebben wij tot nu toe steeds het standpunt ingenomen dat de Vestingwerken bij het Rijk moeten blijven. Nu vervreemding door Rijk een feit lijkt te zijn, wil de gemeente Naarden daarom het toegezegde recht als eerste optant voor overname invoeren. Het gemeentebestuur heeft hiermee de volgende bedoeling: de Vestingwerken worden overgedragen aan een Stichting Gooisch Erfgoed (i.o). Deze stichting krijgt een governance die recht moet doen aan de maatschappelijke en economische functie van de Vestingwerken voor de lokale gemeenschap. De op deze wijze vorm te geven stichting sluit zich vervolgens aan bij de NMo. Een dergelijke stichting zou op termijn ook aan andere monumenten in de regio de mogelijkheid kunnen bieden zich aan te sluiten waardoor een monumentenorganisatie kan ontstaan met een brede basis en een duidelijke regionale binding. Hierbij kan gedacht worden aan een

samenwerking tussen partijen die zich bezighouden met monumentenbeheer en partijen in het natuurbeheer, naar analogie van Stichting het Geldersch Landschap en Kasteelen. Op deze wijze wordt recht gedaan aan de positie van de Vestingwerken als levend monument binnen de Naardense gemeenschap.

Wij vragen u concreet de minister te bewegen om de Vestingwerken niet rechtstreeks over te dragen aan de NMo, maar aan een aparte stichting, de Stichting Gooisch Erfgoed. Deze stichting zou vervolgens - met een zetel binnen de NMo - een constructieve en binnen de lokale gemeenschap breed gedragen bijdrage kunnen leveren aan het monumentenbeheer, waarvan wij het belang van harte ondersteunen. De financiële ondersteuning cq de instandhoudingsbijdrage kan in zijn geheel via de NMo blijven lopen. In de bijlage vindt u ons alternatieve voorstel nader beschreven.

Verantwoorde afsloting van monumenten

Belangrijk punt van aandacht en zorg blijft de financiële positie van de NMo. Wij onderschrijven de suggestie van de heren De Vries en Pechtold om ruimte te maken voor een extra financiële injectie wanneer blijkt dat de geprognosticeerde rendementen onvoldoende blijken te zijn om het noodzakelijk onderhoud en de restauratie van de 29 monumenten adequaat uit te voeren. Wij zien dit als een belangrijke voorwaarde voor een verantwoorde afstoting van de monumenten door het Rijk. Vervreemding kan in onze optiek nooit betekenen dat het Rijk definitief de handen aftrekt van zulke waardevolle onderdelen van ons cultureel erfgoed als bijvoorbeeld de vesting Naarden.

Met vriendelijke groet,
de gemeenteraad van Naarden,

de griffier,

de voorzitter,

mw. drs. M.G. Knibbe

mw. dr. J.J. Sylvester

Bijlage:

- Stichting Gooisch Erfgoed; een perspectief voor de toekomst van de Vestingwerken

